Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-3740

РІК LXIII. Ч. 111. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1955. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 111. VOL. LXI.

КОРПОРАЦІЯ ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС ПРИМУШЕНА ЗАМКНУТИ ДВАДЦЯТЬ ФАБРИК

Дітройт. — Керівництво корпорації Дженерал Моторс подало до відома, що вона примушена замкнути 20 фабрик Шевролет і Фішер з огляду на недостачу запасових частин, спричинену „дикими" страйками робітників. Керівники корпорації обраховують, що згадані страйки і замкнення 20 фабрик спричинять втрату продукції яких 20,000 особових і вантажних авт. Із замкненням фабрик втратить працю 59.200 робітників. Тим часом представники корпорації Дженерал Моторс і спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників, КІО, продовжують переговори в справі договору про гарантовану річну платню і додаткові допомоги на випадок безробіття для 350 тисяч робітників фабрик корпорації Дженерал Моторс. Провідники робітництва очікують, що керівництво Дженерал Моторс виступить з подібними пропозиціями, як компанія Форда, але досі такої пропозиції не подано, ані нема виглядів, щоб корпорація Дженерал Моторс подала її найближчим часом. Президент КІО Волтер П. Рутер не втрачає надії, що переговори з Дженерал Моторс закінчаться успішно. Джан В. Лівінгстон, містоголова робітничої спілки, заявив, що успішний хід переговорів припинили у великій мірі самовільні страйки робітників. Багато з-поміж членів репрезентацій, делегованих до переговорів, замість переговорювати, мусять витрачати час на те, яоб спонукати учасників „диких страйків" вернутися до праці. Досі вернулися до праці робітники у 12 фабриках. Робітники в одній із фабрик у Каліфорнії страйкують далі, не зважаючи на всі доручення й намови і переконування проводу спілки. В п'ятницю рано страйкувало ще 24.808 робітників. Керівництво Дженерал Моторс трактує ці „дикі страйки" робітників у своїх фабриках, як порушення існуючого між Дженерал Моторс і проводом спілки автомобільних робітників договору.

Віче в Ню Йорку домагається справедливого іміґраційного закону

Ню Йорк, Н. Й. — В Ню Йорку в Карнеґі Голл відбувалося велике віче, на якому промовляв цілий ряд визначних осіб, домагаючися справедливого іміґраційного закону. Головним промовцем був Едвард Дж. Корсі, якого недавно Доллес звільнив із становища дорадника для іміґраційних справ в державному департаменті. Корсі закликав до підтримки президента Айзенгавера в його змаганні до зміни іміґраційного закону, якщо він дійсно поведе боротьбу за „направду демократичну іміґраційну політику". Це віче влаштували громадські, робітничі, братерські та релігійні організації. На це віче прислав звернення демократичний сенатор Герберт Г. Лімен, який заявив, що іміґраційний закон МекКоррана-Волтера — „ганебний". З інших промовців говорили: сенатор Ричард Л. Нюберґер, Гаролд Ріґелман, Луїджі Антоніні і Луїс Голлендер, які домагаються змін теперішнього іміґраційного закону, який дозволяє на в'їзд до ЗДА 209,000 осіб до кінця 1956 року, але якої важко буде здійснити, бо він ставить дуже важкі вимоги до нових дміґрантів. Подібне віче відбулося і в Филаделфії, де головним промовцем був Корсі, а на якому від „Самопомочі" взяв участь д-р Микола Ценко — голова цього товариства.

Сенат в обороні програми збільшення військових резерв

Вашинґтон. — Сенатські провідники обох партій нараджуються над тим, яким би то способом врятувати урядову програму збільшення військових резерв. Один із цих плянів такий, щоб у Сенаті об'єднати законопроєкт про організацію вишколення військових резерв разом із продовженням закону про примусовий військовий побір. Президент Айзенгавер закликав Сенат, щоб ухвалив законопроєкт уряду, який в Палаті Репрезентантів стримано тому, що деякі демократичні конґресмени внесли до нього поправку про десеґреґацію в військових частинах. Але конґресмени з південних стейтів готові голосувати проти законопроєкту про організацію військових резерв, якщо в ньому будуть пункти про десеґреґацію. З другого боку демократичний конґресмен А. Клейтон Павелл, автор поправки про десеґреґацію, заявив, що він ніяк не погодиться на те, щоб відкликати свій внесок. Таким чином законопроєкт про організацію військових резерв знайшовся в Палаті Репрезентантів в сліпому куті, з якого мав би його витягнути Сенат, прийнявши такий законопроєкт, який міг би пройти і в Палаті Репрезентантів.

ЛЕТУНСЬКА ЗБРОЙНА СИЛА ЗДА ПЕРЕМОЖЕ ВОРОГА НА ВИПАДОК ВІЙНИ

Вашинґтон. — Зізнаючи на таємній сесії комісії закордонних справ у справі запропонованої урядом ЗДА програми посторон. допомоги в висоті 3,408,000,000 дол., головний командувач союзних військ в Европі ген. Альфред М. Ґрунтер заявив, що американське далекопростірне летунство куди краще й успішніше, як таке ж летунство Совєтського Союзу. Ця летунська збройна сила ґарантує перемогу З'єдинених Держав над Москвою, якщо б остання почала збройну атаку в Европі. В теперішньому стані технологічного розвитку — заявив ген. Ґрунтер, офензивне летунство має велику перевагу над дефензивним. Це, як теж факт, що ЗДА мають могутню далекопростірну збройну силу, дозволяє твердити, що сьогодні ворог буде побитий. Ген. Ґрунтер вірить теж, що ЗДА задержать перевагу в летунстві теж і на майбутнє. Головною проблемою на сьогодні вважає ген. Ґрунтер не втрачати віри в себе і змагати до того, щоб задержати дотеперішню перевагу над совєтським летунством. Совєтам не повелося — підкреслив ген. Ґрунтер — спаралізувати озброєння Західньої Німеччини і підірвати сили Північно-Атлянтійського Пакту і тепер вони пробують усяких пропаґандивних і дипломатичних заходів, щоб направити свою поразку. Між цими „заходами" назвав ген. Ґрунтер австрійський договір, відвідини Хрущова й Булґаніна в Юґославії і останнє запрошення Аденауера до Москви.

Новий урядовець для здійснення іміґраційного закону

Вашинґтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес займенував Пісрса Дж. Гереті „заступником адміністратора іміґраційної програми" на місце, яке давніше займав Едвард Дж. Корсі. Церемонія цієї номінації була досить ориґінальна, бо сам державний секретар, після повідомлення про неї, завів Ґереті до Білого Дому, де представив його президентові Айзенгаверові. При цій церемонії був і адміністратор іміґраційної програми Скотт МекЛавд. В повідомленні про номінацію сказано, що Ґереті, хоч і працюватиме під Мек Лавдом, то — „матиме повну автономію і відповідатиме за здійснення іміґраційної програми." Корсі та деякі демократи гостро критикували МекЛавда та домагалися його звільнення. Після візити в Білому Домі Ґереті заявив, що президент Айзенгавер запевнив його „про велике зацікавлення іміґраційним законом та висловив бажання, щоб цю програму спровадження втікачів до ЗДА з успіхом закінчити". —

Олена Кисілевська тяжко хвора

Оттава, Канада. — П. Олена Кисілевська після свого повороту з Шикаґо, почала що раз більше підупадати на здоров'ї. Лікар ствердив об'яви артеріосклерози і небезпеку погіршення стану. Небаром вона не могла вже ходити по сходах та мусіла перебувати постійно у своїй кімнаті. В лютому прийшов параліч лівої ноги й руки. В перших днях квітня параліч поступив далі і вона не могла вже вставати з ліжка. На Великдень захворіла на запалення легенів і тиждень була на критичній листі в лікарні. Але запалення пройшло щасливо і вона повернулася знову до дому свого сина, де має потрібну опіку родини і медсестри. Одначе перед двома тижнями два лікарі ствердили погіршення і спрямували її до лікарні для хронічно хворих.

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ВЕЛИКИЙ ЗДВИГ НАРОДУ НА ВІДКРИТТІ „СОЮЗІВКИ"

Після зимового й весняного сезону інтенсивної громадської праці, завершеного недавнім Конґресом у Ню Йорку, тисячі наших громадян — згідно з наявними інформаціями — плянують скористати з нагоди формального відкриття вакаційного сезону на „Союзівці" в цю суботу і неділю, 11 і 12 червня, та відідхнути свіжим повітрям і зустрітись зі своїми знайомими не в задушній залі нарад, але під вільним небом і на дозвіллі. „Союзівка", велика і прекрасна вакаційна-відпочинкова оселя УНС-зу в Кетскильських горах біля містечка Керґонксон, на таку зустріч і на такий „віддих" ідеально надається, як і надається на це нагода відкриття сезону. Це полегшують ще нові комунікаційні удогіднення, бо з усіх відділів можна тепер уже їхати на Союзівку новим „супер-гайвеєм" — нюйоркським „Трувей"-ом. Усі ті, що їдуть з метрополітального Ню Йорку та південних стейтів, можуть, проїхавши кільканадцять миль шляхом ч. 17, звернути на „Трувей" вже біля містечка Сафферн та їхати цим великим шляхом, оминаючи всі трудні для переїзду місцевості аж до виїзду ч. 18 у Ню Полц. Там звернути на ліво на шлях ч. 299, доїхати ним до шляху чч. 44 (55), звернути на право і їхати вже прямо до Союзівки, вважаючи перед доїздом до Керґонксон на дороговказ до Союзівки, приміщений по лівому боці дороги. Тим самим „Трувеєм" можна їхати з усіх місцевостей від Боффало, Рачестер, Сиракюз, Олбані і т. д., доїжджаючи до виїзду ч. 19 в Кінґстон, там звернути на право на шлях ч. 209 та їхати до Керґонксон, звідки приблизно дві милі до Союзівки. Управління Союзівки зі свого боку, маючи вже відповідну практику, поробило всі можливі заходи, щоби запевнити якнайприємніший і найвигідніший побут для кожної кількости гостей. Багато гостей зголосило свій приїзд уже в суботу. Того дня ввечорі, — крім танців і забав, передбачена спеціяльна культурно-розвагова програма під вільним небом і в клюбі. Головною подією під час відкриття сезону буде в неділю, 12-го червня о год. 11-ій перед полуднем, польова Служба Божа на великій культивованій площі біля новонабутої віллі „Київ" та посвячення новонабутих будинків. Співатиме хор. Після обіду почнеться „старокрайовий Фестин" з усіми великими атракціями таких імпрез. Окремо виступить група танцюристів. Завершенням фестину буде вибір „Міс Союзівки" на 1955-ий рік, що матиме не тільки один тиждень безкоштовних вакацій на тій оселі, але й буде вакаційною атракцією Союзівки. Все це як і передбачувана гарна погода, більше ніж заохочує до прогулянки на Союзівку з кінцем цього тижня. Багато громад, навіть віддалених, заповіли вже приїзд на Союзівку спеціяльними автобусами, а багато приїжджає приватними автомобілями. Усі дані вказують на те, що відкриття нового вакаційного сезону на Союзівці буде великим здвигом народу, а побут на Союзівці напевно допоможе забути неодну громадську чи особисту прикрість, зближаючи нас усіх та скріплюючи між нами добрі взаємини і духа та свідомість приналежности до одної великої, американсько-української родини.

Королева Єлисавета II в дорозі до парляменту.

Єлисавета II підкреслює в престольній промові тісну співпрацю з ЗДА

Лондон. — „Об'єднані Нації, Атлянтійський пакт і новостворений союз Західньої Европейської Унії дістануть нашу найтеплішу підтримку. Вони будуть продовжувати свою працю в тісному зв'язку з З'єдиненими Державами Америки". Таке заявила англійська королева Єлисавета II. у своїй престольній промові, яку виголосила в четвер 9 червня на офіційному відкритті нового англійського парляменту. З уваги на найактуальнішу тепер для всіх англійців проблему залізничого страйку, який від 10 днів паралізує життя країни, престольна промова почалась від згадки про ту подію. Королева подала до відома, що вона проголосила виїмковий стан, щоб дати змогу урядові, в разі потреби, вжити надзвичайних заходів, для забезпеки достав, потрібних для життя народу. Опісля королева вичислила найважніші міжнародні проблеми, що викликують зацікавлення уряду. Вона висловила вдоволення з підписання державного договору про привернення самостійности Австрії. Англійський уряд, мовляв, буде дивитись „з духом довір'я і доброї волі" на заповіджену конференцію голів 4-х великодержав. Торкаючись внутрішніх справ, престольна промова обіцяла підвищування далі продукції і добробуту. Покладено натиск на дальшу розбудову мешкальних домів, залізничих шляхів і автострад. Сказано теж про будову шкіл, про шкільні закони й багато інших справ, з яких видно, що уряд приготовляє на цьогорічну сесію парляменту цілу низку законопроєктів. З уваги на залізничий страйк, парада відкриття парляменту відбулась з обмеженим церемоніялом назовні будинку. Тому й королева прибула до парляменту не в традиційній відкритій кареті, а автом, що його супроводили не кінні вершники, а поліціянти на мотоциклях, щоб промощувати шлях вулицями, що їх переповнюють особові й вантажні авта. Зате внутрі парляменту відбулась знову традиційна, сягаюча ще середнєвічних часів церемонія. Королева була в білій довгій шовковій сукні з короною на голові і червоною парляментарною мантією на раменах, а члени палати лордів в традиційних урочистих одягах з перуками на головах.

Молотов хоче посередництва Франції

Париж. — Совєтський міністер закордонних справ В'ячеслав Молотов, затримавшись в Парижі у дорозі до Сан Франціско на ювілейну сесію Об'єднаних Націй, натякав у своїх розмовах з прем'єром Фором і міністром закордонних справ Піне на те, що добре було б, щоб Франція взяла на себе ролю посередниці поміж Совєтами з одного боку й Англією та Америкою з другого. Молотов — повідомляє преса — підкреслював „спільні інтереси" Франції і СССР, натякаючи цим на острах обох цих держав перед відбудовою німецької збройної сили. Французька преса впевняє, що прем'єр Фор і міністер. закорд. справ Піне заявили Молотову цілком недвозначно, що політика Франції у відношенні до СССР буде тотожня з поведінкою Англії і ЗДА, бо всі три західні міністри закордонних справ узгіднять своє становище. Молотов буцімто погоджується на Женеву, як на місце зустрічі 4-ох голів держав, але вважає, що 17 липня — це надто швидкий термін, бо до того часу не можна буде підготовити конференції.

● **2.067 подорожніх**, що купили були в Англії квитки на подорож до Америки кораблями „Мавританія" і „Брітаннік", чекають у Ліверпулі на закінчення страйку, або стараються дістатись до Америки іншим способом.

Виставка модерного українського малярства в Монтреалі

Монтреаль, Канада. — В Монтреальському Музеї Мистецтва при 1379 Шербрук вулиці Вест відкрилася дня 4-го червня репрезентативна виставка модерного українського малярства, що триватиме до 19 червня. Виставка влаштована заходами Українського Культурно-Освітнього Осередку, в Вінніпеґу, під проотекторатом майора міста Монтреалю — п. Жана Драпо. Сама виставка розмірно невелика скількістю експонатів — тільки 51 малюнок, зате на ній зарепрезентовані найкращі імена, між ними: Архипенко, Борачок, Гординський, Грищенко, М. Кричевський, Мазепа, Меґик, Ольшанська-Стефанович, Осінчук, Ласовський, Вайлянд, Холодний та ін. Кожен представлений двома-трьома добірними творами. З нагоди виставки видано окремий ілюстрований каталог англійською і французькою мовами, із статтями про діяльність Культурно-Освітнього Осередку та довідкою С. Гординського про нове українське малярство у вільному світі. Виставка в Монтреальському Музеї — один з чергових визначних успіхів українського мистецтва, який виводить українське мистецтво на широку світову арену.

ІДЕН ПЕРЕДБАЧАЄ „СЕРІЮ НАРАД" З СОВЄТАМИ

Лондон. — Англійський прем'єр Іден заявив, що він не виключав би ніяких метод і ніяких технічних засобів в пошуканці миру в найближчій „серії зустрічей" 4-х великодержав. У своїй промові, якою відкрив дебати в новому англійському парляменті над престольною промовою королеви Єлисавети II., англійський прем'єр висловив думку, що переговори з совєтським урядом „вимагатимуть багато терпеливости й часу", але, мовляв, „ця серія зустрічей в майбутньому дає всім нам виїмкову нагоду". Англійський уряд — заявив Іден — зробив все можливе, щоби довести до такого порозуміння, яке закріпило би мир у світі.

Свою промову Антоні Іден — як зауважують обсерватори — виголосив тоном великої певности, як лідер тої консервативної партії, що повернулась тепер до парляменту з великою більшістю 59 голосів. Іден вказав на той переможний для консервативного уряду вислід виборів, пояснюючи його, як рішучу відмову англійського народу взагалі від усякої дальшої націоналізації, себто від соціялістичних експериментів. Вислід виборів, казав Іден, звертається проти поділу нації на кляси з взаємною ненавистю. Іден заперечив твердженню лідера опозиції, Клемента Етлі, наче б він у своїй промові з-перед двох днів, виголошеній з приводу залізничого страйку через радіо, вніс „нову доктрину", щоб не переговорювати зі страйкарами, поки вони не вернуться до праці. Іден звернув увагу, що саме тепер, коли залізничий страйк ще триває, міністер праці Монктон вже безпосередньо бере участь у переговорах над закінченням страйку. Англійський парлямент, який зібрався на офіційне відкриття, що ним є престольна промова королеви, роз'їдеться 28 липня ц. р. після короткої літньої сесії, зате, зібравшись знову в осені, радитиме безперервно до Різдв'яних свят, щоб полагодити найменше 14 законопроєктів в різних дуже поважних справах, що їх заповіджено в престольній промові.

БОНН І ВАШИНҐТОН СТОЯТЬ У БЕЗУПИННОМУ ЗВ'ЯЗКУ

Бонн. — Між західньо-німецьким і американським урядами існує безперервний тісний зв'язок. Західньо-німецький уряд є інформований про всі деталі приготувань до конференції трьох західніх голів держав із совєтським прем'єром. Німецькі представники будуть вдержувати тісний зв'язок із західньо-альянтськими міністрами закордонних справ під час ювілейної сесії Об'єднаних Націй у Сан Франсіско, де будуть однаково міністри закордонних справ ЗДА, Англії і Франції, як теж Молотов. Ці тісні контакти ще більше скріпить заповіджений на другий тиждень приїзд канцлера Аденауера до Вашинґтону спеціяльно для розмов з президентом Айзенгавером, після чого, у поворотній дорозі до Німеччини, Аденауер поїде до Англії на розмову з прем'єром Іденом. У столиці Західньої Німеччини панує назагал вдоволення з запросин, які одержано від Москви приїхати туди на конференцію в справі нав'язання дипломатичних, господарських і культурницьких взаємин. Такі запросини вважається моральним ударом для східньо-німецьких комуністів, а навіть частинно західньо-німецьких соціялістів, які попали були в паніку, що Совєти не захочуть взагалі говорити з урядом Аденауера, коли той не відмовиться від Паризького договору. В політичних німецьких колах підкреслюють факт, що Москва не ждала, поки старий 79-річний Аденауер відійде від влади, лише своє запрошення вистосувала на його руки й зробила це майже в самі роковини повстання східньо-німецьких робітників, яке було 17 червня. Цю моральну сатисфакцію західньо-німецьких політичних кіл скріплює становище західніх альянтів, які цілком підтримують уряд Аденауера в його становищі, яке рішуче противиться совєтським суґестіям щодо „невтралізації".

Команда турбується небезпекою з півночі

Оттава. — В Канаді щораз більше уваги звертають на забезпечення оборони з півночі, звідки загрожує небезпека від ворожого летунства. Цивільним заступником міністра оборони найменовано маршала летунства Френка Р. Міллера, який досі працював при кватирі головного команданта збройних сил НАТО, генерала Алфреда М. Ґрунтера. Маршал Міллер в серпні повернеться до Канади і працюватиме як заступник міністра оборони. Одночасно призначено на менш помітне становище віце-маршала летунства Джана Л. Плента, який працював у головній квартирі летунських сил. Джан Плент недавно жартома сказав, що, на його думку, треба було б зліквідувати армію, щоб можна було швидше розбудувати летунство.

В АМЕРИЦІ

● **Губернатор** стейту Теннессі Френк Дж. Клемент, промовляючи на демократичному прийнятті в Шикаґо, заповідав велику перемогу Адлея Стівенсона під час виборів 1956 року. Він казав, що мільйони американців будуть невдоволені, якщо Стівенсон не захоче кандидувати. Дехто гадає, що Стівенсон вибере собі на віце-президента Клемента, хоч обидва вони відмовляються дати заяви в цій справі.

● **В американській армії**, щоб зменшити вагу харчових порцій, плянують включити до них шоколядові цукерки та плитки шоколяди.

● **Президент Айзенгавер** вдоволений з економічного стану країни, в якій ціни на харчі й кошти прожитку майже не змінюються від 1953 року, а число безробітних постійно зменшується.

● **В Ню Йорку** на місці Пенсилвенійської залізничої стації між 31-ою та 33 вулицями та 7-ою й 8-ою евеню, мають збудувати найбільший будинок у світі — так званий „Палац Поступу". Він коштуватиме 100 мільйонів долярів.

● **Нюйоркський кардинал** Спелман проголосив день 3-го липня „Днем Молитви" за переслідуваних за залізною та бамбусовою куртинами в Европі і Азії та за переслідування вірних в Арґентині. В тому дні всі вірні дієцезії повинні молитися за переслідуваних та сповідатися й причащатися на їх інтенцію.

● **В Мілвокі**, Висконсін, не могла відбутися пробна евакуація населення, яку пропонувала Цивільна Оборона, бо населення не виявило зацікавлення цією справою. Представник ЦО заявив, що населення не здає собі справи з того, якою важливою є протилетунська оборона країни.

● **75-річна Гелен Келлер** повернулася з п'ятимісячної подорожі по Далекому Сході, куди їздила як делеґатка Американської Фундації для Закордонних Сліпих, щоб поліпшити долю сліпих і калік у вільних країнах. Панна Келлер сама сліпа, і з нею їздила панна Поллі Томсон. Під час цієї подорожі вони проїхали 40.000 миль і відвідали всі вільні країни Далекого Сходу, в тому числі й Індію.

В СВІТІ

● **Генеральний секретар** Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд звернувся до колишнього президента Гаррі Трумана з запрошенням виголосити промову на ювілейній сесії Об'єднаних Націй у Сан Франсіско з нагоди 10-річчя цієї організації. (Трумен підписав у 1945 р. чартер Об'єднаних Націй). Привітальну промову виголосить на відкритті сесії през. Айзенгавер. Трумен ще не дав своєї відповіді.

● **Лорд Семюел**, лідер англійських лібералів, колишній високий комісар у Палестині, який вперше став послом в англійському парляменті в 1902 році, зрікся головства в названій партії з уваги на своїх 84 роки життя. Він усе ж залишається надалі членом палати лордів. Могутня колись партія лібералів, що її останнім великим прем'єром був Ллойд Джордж, представлена у парляменті лише п'ятьма послами.

● **Новий** англійський парлямент зібрався в середу 8-го червня на формальне засідання для вибору президії і заприсяження членів. Коли в моменті заприсяження ввійшов у залю Винстон Черчил, усі члени парляменту зустріли його оваційними оплесками. Хоч Черчил є тепер звичайним членом парляменту, лідер опозиції, Клемент Етлі, який займає найвище становище після прем'єр-міністра, підійшов до свого давнього партійного противника, взяв під рам'я і відступив йому першенство при складанні присяги. Черчил був цим туже зворушений.

● **Королева Єлисавета II** у день своїх народин надала різні відзначення, шляхетські титули, медалі і т. д. двом тисячам осіб. Між нагородженими є також д-р Роджер Банністер, який побив світовий рекорд швидкости бігу, перебігши милю за несповна 4 хвилини.

● **Австрійський президент** Теодор Кернер підписав ратифікаційну постанову парляменту про державний договір на відновлення суверенности Австрії. Австрійський парлямент прийняв цей договір одноголосно, бо неофашистський посол вийшов перед голосуванням, щоб не псувати загальної гармонії. Договір має бути ратифікований ще чотирма великодержавами, як ґарантами австрійської самостійности.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six Months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЖИТТЯ І СМЕРТЬ НА ДОРОГАХ

„Американський проґрес їде на ґумових колесах по бетонових дорогах", — сказано в реклямовому оголошенні одного з автомобільних підприємств. І це є велика та назаперечна істина. Сьогодні 77 відсотків усього американського транспорту „на ґумових колесах їде по бетонових дорогах", а кожний 7-ий робітник працює в транспортовій індустрії. Американські шляхи — це жили, а автомобілі — кров'яні тільця американської нації.

Така є одна сторінка медалі: життя на дорогах. Але ця медаля, як і кожна, має свій другий бік, цілком протилежний: смерть на дорогах. Бо в середньому у ЗДА кожної години гине одна людина в нещасливих випадках на дорогах, а зв'язані з цим матеріяльні втрати становлять величезні мільйони долярів. Проблема американських доріг і транспорту — це дослівно проблема життя і смерти. Очевидно, що кожному з нас, кожному громадянинові, мусить залежати на тому, щоб розв'язку цієї проблеми вирішити якнайбільше в користь життя.

Як ці справи виглядають сьогодні? Розвиток американської автомобільної індустрії і автомобільного руху поступає далеко швидше, ніж усі передбачування. Для прикладу можна б тільки згадати, що побудову автомобільної маґістралі Гочинсон Ривер Гарквей у Вестчестерському повіті Ню Йорку вважали чверть століття тому за остаточну розв'язку комунікаційної проблеми в тому повіті. А нині ця дорога є найбільшим „болем голови" для всіх, кому приходиться нею користуватись, бо таких є вдвоє більше, ніж дорога може вмістити. Ще ліпший приклад з мостом через затоку Овкленд у Сан Франсіско, який відкрито у 1936 році у передбаченні, що автомобільний рух досягне там найвищого рівня — 82,000,000 авт річно — щойно в 1980 році, але сталося це вже в 1946 році.

Усі ці справи цілком оправдано хвилюють американську суспільність і є одною з головних турбот місцевих, стейтових і федеральних властей. Розбудова американських доріг відбувається величезними і швидкими темпами, але автомобільна індустрія і автомобільний рух розвиваються ще швидше. Справа опинилася вже і в Конґресі, як президент Айзенгавер запропонував окрему „десятирічку" для побудови додаткової сітки шляхів на 40.000 миль, що мали б, на 90 відсотків сполучити всі важливіші комунікаційні осередки країни. Загальні кошти розбудови такої комунікаційної сітки мали б становити 100,000,000,000 долярів.

Що кожний з нас може зробити для перехилення комунікаційної проблеми в користь життя? Крім висилки свого особистого благословення для президентового десятирічного пляну на руки свого конґресмена чи сенатора, кожний, хто їздить автомобілем, повинен запам'ятати собі — головно тепер, у вакаційному сезоні — що найбільше нещасливих випадків на дорогах трапляється внаслідок таких фальшивих припущень: що ніхто не над'їде по вузькій дорозі із закруту чи другого боку гори; що дитина не вибіжить з-поміж двох запаркованих на дорозі автомобілів; що автомобіль перед нами буде їхати нормально і нагло не зупиниться; що одна особа більше у вашому авті спричиниться до різноманітности їзди; що мотор, гальма, колеса та інші частини вашого авта в бездоганному порядку і не можуть вас у жадному разі завести; що нещасливі випадки трапляються тільки нерозважним людям, а не такому серйозному і уважному громадянинові, як ви, і т. п. Фальшиві припущення можуть вас завезти на цвинтар навіть при найкращих інтенціях. Оминаючи такі припущення, ви маєте добрі вигляди на те, щоб живим вернутись додому з кожної поїздки чи прогулянки і тим самим дати перевагу життю супроти смерти.

СТУДЕНТСЬКИЙ КОНҐРЕС

З кінцем цього тижня відбувається в Колумбійському університеті в Ню Йорку другий з черги Конґрес Українського Студентства Америки. Українське студентство вже не потребує рекомендації, бо цю рекомендацію дає йому в суперлятивах наша історія. Конґрес має вирішити ряд практичних і актуальних проблем, і можна мати повне довір'я, що він вирішить їх у найкращому інтересі самого студентства та всієї нашої спільноти, важливу органічну частину якої студентство становить. У цьому дусі і в цій вірі вітаємо Конґрес і бажаємо йому якнайкращих успіхів!

ДБАННЯ ПРО ШКІЛЬНИЦТВО

Великий Ню Йорк проголосив свою шкільну програму на наступний рік, яка передбачає побудову 26-ти нових публічних шкіл, модернізацію двох давніших, розширення трьох і перетворення семи елементарних шкіл на нижчі середні школи („джуніор гай-скул"). Програма дасть можливість 27,200 учням користуватися новими елементарними й середніми школами. Фінансові витрати на цю ціль становитимуть 127,250,000 долярів у 1956-му шкільному році.

Крім того міська шкільна рада у порозумінні з стейтовою шкільною владою плянує побудову нижчого Технічного Промислового Інституту коштом 3.225.000 дол., в якому можна буде примістити 1,250 учнів.

Плян міста Ню Йорку — це тільки зразок, як американське громадянство дбає про освіту своєї молоді.

Не зважаючи на те, провідні державні мужі З'єдинених Держав вказують на недостачі в американському шкільництві. Попереднього тижня Аллен В. Доллес, голова американської Центральної Розвідчої Аґенції, промовляючи на зібранні Федерації Абсольвентів Колумбійського Університету в Ню Йорку, ствердив, що за одно десятиріччя між 1950 і 1960 роками совєтські школи випустять 1,200,000 науковців і інженерів в порівнянні з 900,-000 випускниками американських високих шкіл. Якщо таке відношення буде тривати далі — твердив промовець — то совєтська наукова резерва перевищить американську в різнородних ділянках.

Тому, що місяць червень це — місяць закінчення шкільного року, фахові американські освітні кола роблять підсумки кількости абсольвентів, які мають вийти з інженерськими дипломами з американських технічних шкіл та університетів. Вони нараховують, що таких випускників буде цього року 20,000, а в Совєтському Союзі — 55,000. Крім того Совєти матимуть ще неозначене ближче число техніків, які становлять поважну силу при виконуванні різнородних проєктів.

Американські експерти поважно призадумуються над питанням, чому тепер, головно після другої світової війни, помічається недостачу інженерів і освічених техніків, хоч ще в 1950 році було 50,-000 випускників з інженерських шкіл. На це нема однієї відповіді, одначе одною з причин — як кажуть — є притягання молоді до військової служби в тому часі, коли вона підготована до вищої науки.

Застановившись над причинами недостачі інженерських абсольвентів, фахівці піддають теж запобіжні засоби проти дальшого зменшування кількости технічно вишколених сил, зокрема — творення відповідних федеральних і стейтових фондів для наукових стипендій.

Оці побіжно перечислені недотягнення в американському високошкільному навчанні не можуть бути легковажені теж українсько-американською спільнотою. Про це згадується час від часу в українській пресі, а деякі фахові педагогічно-наукові сили застановляються поважно над питанням використання для науково-практичних цілей молоді українського роду, тут народженої, чи тієї, що прибула з европейської еміграції. Доказом цього можуть послужити пригадки про організації української молоді, головно студентської, а також фахових професорів-педагогів. Заповіджений на кінець цього тижня Конґрес Українського Студентства Америки дає добру нагоду на публічний розгляд цієї проблеми.

Одначе не годиться легковажити і праці громадських організацій, що діють як опікуни такого руху, а на першому місці діяльности Українського Конґресового Комітету за роки 1952-1955, про яку довідуємось зі звіту заступника голови УКК Дмитра Галичина на Шостому Конґресі.

Із цього звіту виходить, що при УКК існує Комісія для справ культурно-освітніх і виховних. Для цієї Комісії, — читаємо в звіті, — „первісно призначено дуже поважний круг діяння, однак Комісія, підготовивши створення Шкільної Ради, припинила свою дальшу діяльність". Дальше сказано, що „Культурно-Освітня Комісія скликала на день 21 грудня 1952 року Педагогічну Нараду, в висліді якої вирішено скликати Шкільний З'їзд. Цей З'їзд відбувся в днях 13 і 14 березня 1953 р. в Ню Йорку, і на ньому оформлено Першу Шкільну Раду УККА... Одначе Шкільна Рада не могла дістати до своєї диспозиції таких фондів, яких було їй потрібно, і тому прийшлося їй дуже важко виконувати своє нелегке завдання. За роки 1952, 1953 і 1954 УКК відпустив для її потреб разом 1,583,00 дол., а ця сума не була вистачальна навіть на виконання скромних плянів". Мимохіть виринає питання: хто має подбати про збереження української науки і про виховання кадрів молоді для її плекання в майбутності?

Те, чого не зробив Шостий Український Конґрес, мусять доповнити українські шкільні й наукові установи, починаючи в першу чергу від збирання статистичних даних про українських учнів в різних школах, як публічних, так і приватних. На підставі таких даних можна буде скласти якісь пляни для підготови українських наукових сил як для потреб свого громадянства, так і для поліпшення загального розвитку тієї галузі життя нашої країни.

(С)

СОВЄТСЬКІ „ОГАРОЧНИКИ"

Після поразки революції 1905 року, що струснула була до основ Російську імперію, прийшла реакція, яка опанувала уми і серця революційно настроєної перед тим російської молоді. Це був період масових самогубств, занепаду моралі і бурхливого розвитку занепадницької літератури, що в центрі своєї уваги поставила „секс". В російській літературі особливою популярністю тішилися тоді Купрін із своєю „Ямою", Арцибашев з „Саніним", Вербицька з „Ключами щастя". Тоді молодь, замість революційних гуртків, творила підпільні гуртки „огарочників" (від рос. слова „огарок" — недогарок свічки), в яких займалася розпустою і плекала культ умирання-самогубства.

Російський народ — творець і геґемон Жовтневої революції, що від здобичницьких, „революційних воєн" 1917-21 років через НЕП прийшов до „великих п'ятиліток", а далі до періоду „завершення побудови соціялізму", — переживає нині комуністичну реакцію. Облудні гасла комунізму, за які він гинув на побоєвищах „громадянської" війни, якими гнали його здобувати Европу в останній війні — не принесли йому обіцяного щастя. Шовіністичний чад, яким задурманює його кремлівська пропаґанда, є для нього немовби алькогольними випарами, що збуджують і веселять, а потім гноблять і виснажують. Та й загарбані і визискувані Москвою землі на території бувшої Росії і в Східній Европі не принесли йому матеріяльного добробуту, бо ніколи скарби колоніяльних країн не збагачували народів-поневолювачів, а лише зміцнювали держави-поневолювачки.

Московську молодь, що народилася після Жовтня і, не переживши революційного піднесення, впала у чорну комуністичну реакцію, вже не запалити тими ідеями, за які згинув комсомолець Островський, автор роману „Так гартувалась сталь". Ця молодь не може не розуміти облудности і реакційности совєтського корану, і зовсім не мріє про світову революцію, як би то хотілося комуністичним верховодам. Ідеалізм, що його большевики завжди поборювали і що, зрештою, привів їх до влади в 1917 році, поборює їх тепер самих в особі їхніх же дітей. Бо те, що перейняте матеріялізмом, не зрушити на подвиги в ім'я „загірньої комуни". В ідейному змаганні спаралізованого тяжкою недугою комсомольця-ідеаліста, героя „громадянської війни" Островського з піонером-матеріялістом Павліком Морозовим, що видав був на смерть чекістам свого батька, який затаїв від них збіжжя — переміг останній. Його духові сини сьогодні в Совєтському Союзі задають тон, роблять собі блискучу кар'єру і є вірними охоронцями і опертям режиму, збанкрутованого ідейно, але перейнятого духом експансії.

Ще зовсім недавно зацікавився був увесь світ совєтським юнаком Лисіковим, сином полковника летунства, який втік до Західнього Берліну і попросив азилю, заявивши, що розчарувався в комунізмі і що совєтська пропаґанда — „все бреше". Світова преса втечу Лисікова представляла здебільша, як протест ідейного представника московської молоді проти зненавидженого режиму. Ми тоді зазначили, що Лисіков, син упривілейованих батьків-комуністів, до такої молоді не належить. Він пригадав нам радше тих дітей московської дореволюційної упривілейованої верстви, які, шукаючи зміни обставин, „втікали до Америки" не з якихось ідейних спонук, а лише для того, щоб там, в американських преріях, „полювати на бізонів і воювати з індіянами". Наше припущення справдилось, і Лисіков, повагавшись пару днів, попросився назад до тата, дармащо своєю короткою візитою на Заході зіпсував йому й собі всю дальшу службову кар'єру.

Лисіков, який належить до елітарної совєтської родини і не вірить кремлівському коранові, — не поодинокий. Таких, як він, є в Совєтському Союзі тепер дуже багато. „Пропаґанда все бреше!" — так думають не тільки сини злидарів-колгоспників та жорстоко визискуваних совєтських пролетарів-робітників, але й матеріяльно забезпечених режимом урядовців. Як переконуємося з багатьох даних, що знаходимо у совєтській пресі, так думає в значній своїй масі і авангард совєтської молоді — студентство. Такого роду духова резиґнація мусить сильно непокоїти кермлівську верхівку.

Свій похід у поборюванні резиґнаційних настроїв веде совєтська преса не проти „мас", з якими вона „завжди у згоді", бо є „виразником їх інтересів", а, як то звичайно большевики роблять, — проти відносно малої численно групи. Об'єктом пресової нагінки стали, зокрема, так звані „стиляґи" — молоді люди, для яких гарний модний костюм („стиль"!), веселі придибашки з дівчатами і вечірні ресторани значно приємніші, як ідея світової революції чи навіть цілинні землі. Це — молодики типу Лисікова. Вони в революції не розчарувалися, бо не були ніколи нею очаровані. Жадних ідей вони не мають, бо жадні до них не пришепилися. Гони — наскрізь скептики. Але вони — майбутня еліта. І це особливо непокоїть Кремль.

„Совєтська Культура" в числі з 31 березня ц. р. вміщує статтю редактора студентського стінного часопису, який з обуренням розповідає про сучасних совєтських студентів. Вони, — пише цей редактор, — зовсім не цікавляться совєтською музикою і піснями, але захоплюються джазом і пісеньками на зразок американської „Мучі". Не цікавлять їх і здорові, розумні розваги. Уявіть собі, — пише він, — мармурові колони. Статуї великих революціонерів і вчених. Ніжні рожеві і блакитні світильники. Це — фоєє перед актовою залею в новому будинку Московського державного університету. Поміж колон притулився миршавий джазик і верещить дві години, міняючись з духовою оркестрою. Дві години зряду в гаморі й диму звучить та сама „Мучі" і, стиснені одна біля одної, танцюють пари. І вже не знати звідки налетіли на звуки „Мучі", як на вогник, бліді юнаки з жіночими фрезурами і їх червонолиці партнерки в безглуздих мужеських черевиках..."

Студентів не захоплює „конструктивна" музика; не приваблюють віршилища Маяковського, найгеніяльнішого, як казав Сталін, поета нашої епохи. Їх не зворушує Сімонов, Васільєв, Твардовський і десятки інших талановитих поетів, що спеціялізуються на пропаґандивній барабанщині. І не диво, що, не знаходячи кращого, кидається молодь на бездарну або й порнографічну „лірику", де немає п'ятиліток і любови, узгідненої з партійним статутом. „Кілька днів тому в читальні Ленінської бібліотеки в Москві. — читаємо в тій же „Совєтській Культурі", — хтось забув два аркушики з студентського зошиту, списані дівочим почерком. На них були акуратне виведені римовані строфи, — очевидно, текст якоїсь пісні, створеної в гуртку новочасних „огарочників". Про її вартість можна судити з такого уривку:

Он прижался к Полли,
Обнял ей колени,
И прошел он с нею
В ресторан вперьод..."

Кореспондента „Совєтської Культури" ця пісенька також обурює. Та дарма. Побудована на догматах Маркса-Леніна-Сталіна, совєтська культура молоді не задовольняє й задовольнити не може. І, не маючи кращого, вона кидається на гірше. Зачаджена комуністичною пропаґандою, московська студентська молодь борсається в сліпому куті. Їй чужі шляхетні ідеї, в ім'я яких вмирали люди на барикадах, в ім'я яких гинуть і нині революціонери-підпільники в поневоленій Україні. Вона — у відриві від свого ж таки власного народу. І якщо має вона якусь мету, то ця мета — доп'ястися в московській військово-бюрократичній державі до посту директора фабрики або до генеральської ранґи, щоб мати можливість вчащати до ресторанів і слухати джаз. Така молодь нових духових цінностей не творить і за них не вмирає.

В. С-ко

РІЗНІ ВІКОМ — ЗГІДНІ ІДЕЄЮ

Гайнріх фон Брентано має 51 рік, Конрад Аденауер — 79. Це, мабуть, найістотніша різниця між цими двома мужами сучасної Німеччини, бо, зрештою, трудно дошукатись між ними таких різниць у підході до актуальних проблем Німеччини й міжнародного світу, які заповідали б будь-які поважні зміни в західньо-німецькій закордонній політиці. Переглядаючи найповажніші органи німецької і англомовної преси, трудно дошукатися іншої причини, чому Аденауер зрікся безпосереднього керівництва справами закордонної політики і відступив це міністерство Гайнріхові фон Брентано, як власне його пізній вік. Не зважаючи на свою подивугідну фізичну силу, свіжість ума й видержливість у довгогодинній щоденній праці, яка дійсно нагадує вітальність Винстона Черчила, Аденауер все ж надто розумна й передбачлива людина, щоб не знати, що він довго не зможе вже зосереджувати в своїх руках найважливіших ресортів влади. Він перейде до всесвітньої історії як геніяльний політик, що вивів розтороцену у війні, поділену й безсильну Німеччину з повної ізоляції і поставив, як рівну з рівними, у таборі західньої демократії. Він підніс її з румовищ у буквальному й образовому розумінні — за 10 років зникли в Західній Німеччині руїни багатьох тисяч понищених бомбами домів і на місці знівеченого національного господарства розцвів новий добробут. Тому його наступник має вже куди легшу працю: він ступатиме вже, так мовити, чітко визначеним і промощеним шляхом.

Але діла не робляться „автоматично", а роблять їх люди. І, з приходом нової, розмірно молодої, людини до керми німецької закордонної політики, ця політика, очевидно, мусить виявити деякий новий тон. Це покажеться в ході дальшої практики. Нагод буде аж надто багато, бо ж Німеччина все ще є центром міжнародної ситуації, центром міжнародної напруги, першою і безпосередньою причиною конфлікту Схід-Захід. І тому, хоч старий Аденауер ще залишається канцлером і ще далі фактично керує долею Німеччини, а в першу чергу її закордонною політикою, як голова уряду і зверхник також нового міністра закордонних справ, проте світ відразу зацікавився особою нового західньо-німецького державного діяча. Мірилом цього великого зацікавлення стало інтерв'ю, що його негайно перевів представник надзвичайно впливового американського журналу „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 10 червня ц. р. із Гайнріхом фон Брентано, під багатомовним заголовком „Німеччина не проковтне совєтського гачка". У цьому інтерв'ю, як також між численними короткими вістками в „Марші новинок" та „Вашинґтонських нашіптуваннях", якими славиться названий американський журнал, нічого не говориться про саму особу нового німецького міністра закордонних справ. І тому й тут можна тільки мимоходом, для заокруглення образу, пригадати, що він — з старого аристократичного роду, одна вітка якого була італійська, — звідсіль і італійське прізвище. Чільний правник, письменник і громадський діяч, Гайнріх фон Брентано належав до демократичної опозиції проти Гітлера й останній рік війни провів у кацеті. Один із засновників Християнсько-Демократичної Унії, що її духовним лідером є Аденауер, був весь час одним з його найближчих співробітників. Людина з великою освітою, елеґантна, володіюча кількома мовами, новий німецький міністер закордонних справ напевне буде добрим партнером інших міністрів закордонних справ демократичного Заходу.

У своїй розмові з репрезентантом названого вгорі американського журналу, Дейвідем Лоренсом, Брентано підкреслив дуже важливу й істотну також для нас, українців, правду: що об'єднання всіх етнічних земель має тільки тоді дійсну благодатну вартість, коли воно йде впарі з свободою. Тому він відкидає таке об'єднання німецьких земель, яке залишало б під знаком запиту безпеку об'єднаної Німеччини в майбутньому. Тієї безпеки не буде, якщо Німеччина буде „зневтралізована", як цього бажають собі Совєти, себто відірвана від союзницького зв'язку з Заходом. Москва — запевняє Брентано — не боїться такої кількости німецьких дивізій, яка, в порівнянні з теперішніми збройними силами існуючих військових бльоків не являє собою для нікого реальної небезпеки. Але Москва боїться єдности всього вільного світу, і тому її ціллю є розколоти той західній світ. Свідома цієї совєтської цілі й свідома того, що, опинившись в новій ізоляції, „зневтралізована" Німеччина стала б скоріше чи пізніше жертвою совєтської підривної акції і явної аґресії, Німеч-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Дмитро Галичин, Екзекутивний Заступник Голови Українського Конґресового Комітету

НА ПЕРЕЛОМІ

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ ЗА РОКИ 1952—1955

(8)

Ця книжечка є нині відома навіть серед цілого розсіяння української еміґрації, бо залишок видання через Секретаріят Пан-Американської Конференції розіслано майже до всіх держав Европи та Південної Америки й Австралії, — для місцевої української молоді, майже позбавленої української лектури. Звідусіль надійшли вислови щирої подяки.

Окремо УККА вислав 1800 примірників „ДЕКЛЯМАТОРА" для Комітету Українців Канади (КУК), взамін на видання КУК'у англійською мовою.

1953 рік.

Для осінньої розсилки було видано нову брошуру про Український Народний Фонд, але вдвоє більшу, ніж в році 1952-му (32 стор.). В брошурі, знов же, було подано фінансовий звіт і огляд діяльности УККА, при чому книжку багато ілюстровано. Завдяки цьому, брошура мала значний успіх, подаючи в приступній і легкій формі інформації про різні форми праці УККА.

Як відомо, в 1953 році українське громадянство в Америці жило під знаком академій і демонстрацій, що їх всюди улаштовувано на спомин Великого Голоду в Україні. У зв'язку з цим, для післяріздвяної великої висилки Український Конґресовий Комітет рішив видати пам'яткові значки, що символічно зображують Великий Голод в Україні. Значки мали англійський напис і були призначені, як наліпки на листах, для освідомлення широкого американського загалу. Видання голодових значків мало ще спеціяльну мету, а саме — мобілізацію грошей для видання документальної публікації в англійській мові про Великий Голод. Для цього значки видано аркушами по 25 штук і на них встановлено окрему ціну по 1 доляру за аркуш. Акція зустрілася із значним зрозумінням і багато громадян прислало по одному доляру; при чім ця акція притягнула нових осіб, що до того з Народним Фондом не мали жадного зв'язку.

1954 рік.

Для осінньої масової розсилки Український Конґресовий Комітет видав окремою летючкою, на 8 сторінок, короткі уривки із свідчень наших людей, що давали свої зізнання Комісії Керстена у Европі та, частинно, в ЗДАмерики. Разом з летючкою розіслано також Звернення Ради Директорів Українського Конґресового Комітету Америки із закликом до українців в Америці вплачувати Національний Даток.

На великий жаль, 1954 рік позначився помітним упадком впливів Національного Датку та пожертв до Народного Фонду. Головною причиною цього явища була певного роду політична боротьба на ґрунті розподілу Народного Фонду. Ця боротьба мала ту прикру сторінку, що її використовували, як привід для неплачення Датку, й люди цілком позапартійні.

Для боротьби з цими явищами, — щоб утримати впливи до УНФонду на належній висоті, Екзекутива ухвалила перевести низку заходів, що мали б активізувати громадську працю на місцях, а також збільшити приплив засобів до Народного Фонду.

Це були наступні заходи:

а) Запрошення організаторів УККомітету для праці на місцях, а головно для інтенсифікації акції Народного Фонду

В минулому році, Екзекутива УККА рішилася на цей крок, головно тому, що знайдено ідейних людей, які погодились працювати без утримання, лише за покриттям роз'їздів та добових під час роз'їздів, у висоті 5 долярів за добу, з тим, що по закінченню року, їм буде призначено певну винагороду за працю. На таких організаторів запрошено:

Д-р Іван Заваликут, адвокат, бувш. посол до Сойму у Варшаві (район з 19-ти місцевостей).

Директор Степан Шипилявий — відомий кооператор і громадський діяч в Галичині (район з 15-ти місцевостей).

Треба зазначити, що появу і працю Організаторів на провінції було зустрінути з великою прихильністю. Екзекутива УККА дістала низку подяк від Відділів за налагодження цього живого зв'язку, якого не можна заступити ані листами, ані обіжниками. Висліди праці зразу дали себе знати: у низці місцевостей вперше організовано Відділи УККА, в інших засновано Ініціятивні Комісії, що мають допровадити до Відділів, а решту Відділів упорядковано й активізовано. Вислід праці позначився і на впливах до Народного Фонду: при загальному упадку жертвенности в минулому році приблизно на 40%, місцевості під опікою Організаторів не тільки не зменшили своїх Датків проти 1953 року, а ще збільшили їх. І це, при згідному свідченні обох Організаторів, що праця в терені на громадській ниві стала в останньому році особливо тяжка і невдячна.

б) Виказ платників і жертводавців Народного Фонду по окремих місцевостях

Для всіх місцевостей зладжено Викази всіх громадян, що протягом 4-х років існування Народного Фонду (1950-1954) вплачували Національний Даток чи пожертви. Мета Виказів була і є — подати для кожної місцевости образ жертвенности тієї місцевости на Народний Фонд. Виказ вислано для кожної місцевости в шости примірниках, — передовсім — до Відділів УККА і для більших місцевих організацій, щоби, на підставі цих Виказів, можна було активізувати справу Народного Фонду, притягаючи тих, що ухиляються від виконання загального громадського обов'язку.

Ідея Виказів зустрілася із загальним признанням, а в деяких місцевостях ухвалено розмножити Викази так, щоби їх можна було розіслати всім Платникам і Жертводавцям. Таке масове поширення Виказів взагалі активізувало справу Народного Фонду на місцях. Ці масові Викази видали міста: Шикаґо, Дітройт, Клівленд, Сиракюз, Ню Гейвін, почасти Филаделфія та інші, для яких виготовила Викази Централя, як Пассейк та Йонкерс.

в) Аналіза впливів до Українського Народного Фонду — поодиноких місцевостей

Після виготовлення Виказів для окремих місцевостей, переведено ближчу аналізу цих Виказів. Це дало цікаву, а заразом повчальну картину. А саме, виявилося, що Платників Народного Фонду можна легко розбити на три категорії. **Перша категорія** — це, так би мовити, добрі Платники. До цієї категорії зараховано тих громадян, що протягом 4-х років існування Народного Фонду не менше, як три рази заплатили повний Національний Даток, себто по $10.-00. Підрахунок показав, що Народний Фонд має кругло 16% таких Платників.

Другу категорію становлять т. зв. „задовільні" Платники. Це ті, що протягом 4 років найменше два рази заплатили повний Національний Даток. Таких платників Фонд має 14%.

І, нарешті, **третю категорію** становлять платники „незадовільні", або, за офіційною номенклятурою, „нереґулярні". Це ті, що протягом 4-х років лише раз вплатили повний Національний Даток, або випадково присилали дрібні пожертви, не маючи з Народним Фондом постійного і реґулярного зв'язку. Ця категорія, на жаль, найбільша і становить аж 70%. В абсолютних числах ця справа представляється так: всіх Платників і Жертводавців, що протягом чотирьох років перейшли через картотеку Фонду, — є загально 28,653, а з них: першої категорії, себто „добрих" — 4,485 осіб, другої категорії, себто „задовільних" — 3,947 осіб і, нарешті, третьої категорії, себто „нереґулярних" — 20,221 особа.

Роман Смаль-Стоцький

УКРАЇНСЬКА ЛІРИКА 1840-1940 В НІМЕЦЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ ГАНСА КОХА

Кожний приятель української поезії й книжки, що знає німецьку мову, з глибоким зворушенням прочитає цю книжку! Вона появилася перед кількома тижнями у давництві Франца Штайнера, Вісбаден, під наголовком: Ді Юкраїніше Лірік 1840-1940. Книжка має 132 сторінки академічного формату. Автором є проф. Ганс Кох, директор Східньо-Европейського Інституту в Мюнхені та визначний історик.

У книжці передмова автора з коротким і влучним нарисом історії української лірики й її проблематики, а далі 136 перекладів поезій 52 наших поетів. Перед перекладами поезій кожлого автора подані біографічні дані про поета, трохи ширше з'ясоване значення Т. Шевченка. Перекладна частина починається Котляревським (з одним перекладом), далі заступлені романтики перекладами з Шашкевича (1), Гребінки (1), Шевченка (25), Куліша (1), Глібова (2), Руданського (2), Щоголева (1), Федьковича (1), Воробкевича (1); потім ідуть переклади з творів наших реалістів, з Кониського (4), Чубинського (1), Франка (7), Грабовського (3), Галіпа (2), О. Левицького (1), Шелудька (1) і перша частина „закінчується перекладами з творів модерністів: з Кримського (1), Чернявського (1), Маковея (1), Лесі Українки (2), Лепкого (5), Щурата (2), Вороного (1), Олеся (3). Друга частина праці охоплює переклади творів символістів, з Філянського (1), Свідзінського (3), Тичини (1), Терещенка (1), Осьмачки (1), далі творів неоклясиків — з Зерова (2), Драй Хмари (2), Павла Филиповича (4), Рильського (9), Клена (3). Під заголовком „поміж футуризмом і неоромантикою" поміщені переклади групи підсовєтських поетів: Поліщука (2), Бажана (1), Плужника (2), Йогансена (6), Елана (2), Сосюри (1), Влизька (6), Дмитерка (1), групи західніх українців: І. Крушельницького (1), Купчинського (1), Антонича (1), Гординського (3), і вкінці поетів еміграції: Маланюка (6), Дригинича (1), Ковалева (2), Чирського (1). Як фінал поміщений переклад Стефановича „Страшний Суд". Слідують ще дуже цінні замітки, обширні бібліографічні дані та засади транскрипції.

Всім, що цікавляться нашим науковим життям, постать автора перекладів добре відома. Цей визначний німецький історик, безумовно найліпший німецький знавець церковних і національних проблем европейського сходу, народився в німецькій колонії на українській землі і замолоду опанував мову українського оточення нарівні зі своєю рідною німецькою. Під час першої світової війни він як старшина пройшов не тільки західню Україну, а як учасник наших визвольних змагань і всю Велику Україну, надхнувся її ароматом, духом, красвидами, настроями минулих і сучасних діб. Це тло його особистого життя дало йому підставу збагнути психіку української нації й стати поміж німцями незрівняним знавцем української мови й поезії. Всі нюанси української лірики, від жартівливости Руданського, ніжности Шашкевича, — аж до задуми та пророчого патосу Шевченка та настроїв і „розстроїв" сучасників як найтонше відчуті, пережиті і в німецькій мові передані, в дійсності не перекладені (в технічному розумінні цього слова), а поетично переспівані.

У формі німецьких перекладів Ганса Коха ми знайомимося з новою рисою багатогранної особистости цього великого німецького науковця. Признаюся, вона для мене досі не була відомою. Що він знавець своєї рідної мови, це ми знали; але що він в дійсності й поетична творча душа, з визначним ліричним талантом, — це було для мене несподіванкою. Майже всі його переклади просто майстерні. В них передані не тільки думки й настрої, а музика мови, ритміка й форма — тільки поет це може осягнути. Тільки Рильський зумів на українську мову так перекласти „Пана Тадеуша", тільки Лободовський на польську мову так переклав Шевченка, і тільки Ганс Кох дав німецькій літературі такі шедеври нашої лірики. Тільки поет може так перекласти — переспівати Шашкевича. „Цвітка дрібная", або Шевченка „У перетику ходила" чи Воробкевича „Над Прутом, у лузі", або поезії Маланюка, Гординського, Лепкого, і т. д. Я б не здивувався, як щоб переклади Коха зацікавили німецьких композиторів і ми мали до них незабаром музику. Вони такі гарні і співучі.

Сердечна подяка й признання належиться авторові цих перекладів, проф. Гансові Кохові. Маємо тільки одно побажання і прохання, щоб він поширив свої переклади і щодо числа і щодо доби, щоб переклади були доведені аж до сучасної хвилини. Антологія поезії, що ось її випускає у світ АНТШ стане йому тут у пригоді. Щире признання і Ректорові УВУ І. Мірчукові, що турбувався, щоб ця книжка побачила світ.

Закінчую проханням до нашої громади в Америці. Вклад німців у американську культуру могутній, традиції Стайнбека й Шурца тут дуже живі, а багато американців німецького роду ще добре володіють своєю первісною мовою; по усіх університетах є теж німецькі катедри й багато американців - німців займають впливові становища в публичнім і економічнім життю. Ми тепер маємо змогу дарами тієї праці зацікавити їх Україною, як союзником Америки у боротьбі проти московського комуністичного імперіялізму. Хай тому кожний, хто може, купить і подарує ту дуже гарно видану книжку університетам, бібліотекам чи особам, щоби чим скорше могло появитися друге й поширене видання цієї знаменитої праці!

РІЗНІ ВІКОМ — ЗГІДНІ ІДЕЄЮ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чина рішуче відкидає всі проєкти, що довели б у практиці до такої цілі. На запит американського журналіста: „Що станеться, коли одного дня Совєтський Союз запропонує не тільки об'єднання, але й додаткові території на схід від Одри-Нісси, як гачок для одержання невтралізації Німеччини?" — Брентано відповів дуже ясно: „Уважаю кожну форму невтралізації неприйнятною. Невтралізація неминуче привела б до ізоляції, а ця остання штовхнула б Німеччину в течію большевизму". Брентано глибоко переконаний, що власне ізоляція Німеччини після першої світової війни поруч із перманентною господарською кризою були єдиними причинами народження націонал-соціялізму й другої світової війни. Він виключає поворот нацизму в будь-якій формі, бо, мовляв, „демократія закорилась у німецькому народі надто глибоко". Він бачить нерозривний і найтісніший зв'язок між проблемами політики й економіки і, власне з уваги на економічні конечності Німеччини та всієї Европи, палко поручає „інтенсифікацію европейської співпраці". Вірить, що на довшу мету ніяка европейська держава не буде всилі стати економічно самовистачальною, і тому „спільний ринок збуту для продукції окремих країн, для їх капіталу і для світу праці є найкращою ґарантією проти господарських криз". Однак він є ворогом „усякої форми державного капіталізму", бо „кожна форма державного капіталізму веде невідхильно до централізації, останнім завершенням якої є тоталітаризм". Тому він звеличує американську форму політичної і господарської системи, стверджуючи, що вона тому симпатична німцям, що „це — проблема не тільки політики, але й психології". Противиться господарському націоналізмові, бо „теперішні світові простори далеко простяглись, так, що господарський націоналізм замалий". Отож він переконаний, що й між Францією та Німеччиною, як і між усіма 6-ма державами Сталево-Вугільної Спільноти, мусить прийти до політичного зближення. Зрештою, він певний, що майбутня Европейська Унія не знівечить національних питомеenностей, окремого національного патріотизму й амбіції національних культур, що зможуть ще краще розвиватися.

Співтворець із Аденауером сучасної західньо-німецької політичної філософії, новий німецький міністер закордонних справ Гайнріх фон Брентано не є мабуть типом людини, яка пішла б на гачок найприманливіших совєтських пропозицій, бо зможе добачити за тими пропозиціями їх істотну дальшу політичну й військову ціль. Тому навіть коли б дійсно Аденауер і Брентано прийняли запрошення совєтських достойників і поїхали до Москви, то можна спокійніше дивитись на висліди тієї подорожі, аніж це було у відношенні до австрійських паломників. Бо як різний формат Німеччини й Австрії, так різний і формат їх керівників.

Пам'яті д-ра Степана Кучера

В понеділок, 28 березня ц.р. помер в Едмонтоні д-р Степан Кучер. З Покійним зійшов у могилу не тільки визначний лікар-хірурґ, але й великої міря громадянин, що в інших обставинах міг був віддати своєму народові все своє вміння та працю, не лише в медичному, але й у суспільному секторі.

Вл. п. Степан Кучер це дитина галицького Поділля. Походив з заможної селянської сім'ї з Чорнокінців великих. Копичинського повіту. Народну школу закінчив у рідному селі, гімназію в Тернополі. В часі визвольних змагань брав участь в рядах УГА.

Після повороту з війни вписався на медичні студії на Український Таємний Університет у Львові. Після ліквідації Таємного Університету переїхав на медичні студії до Варшави, що їх закінчив 1932 р. Тут спеціялізується в хірургії, з якої опісля одержує ступінь д-ра медицини. Як хірурґ та асистент проф. З. Радлінського, здобув він собі навіть серед поляків признання та пошану за своє знання та повну посвяти працю.

Після розвалу Польщі Покійний перейшов на становище директора Загального Шпиталю в Холмі. Завдяки його заходам шпиталь обсаджено українськими лікарями та Сестрами. Працювали разом з Покійним у цьому шпиталі д-р Р. Копач, д-р В. Ленцьо та д-р В. Прокопович. Влаштовує для сестер курси шпитально-медичного догляду, що їх, крім власної праці, веде разом з другими лікарями.

1942 р. переходить на працю до Загального Шпиталю в Станиславові, де стає зразу керівником хірурґічного відділу, а згодом директором цілого шпиталю. Крім своєї нелегкої в той час праці в шпиталі, несе лікарську поміч українським повстанням, що були ранені в боях то з большевицькими партизанами то з німецькою поліцією. З нараженням власного життя та життя власної родини щоночі переїздить села Станиславівщини та криївки Чорного Лісу, відвідуючи ранених повстанців та несучи їм лікарську поміч. Важко ранених бійців УПА переховує та підлічує в шпиталі в Станиславові, а більше загрожених поліцією у власному домі.

В 1944 р., коли Західню Україну зайняли совєтські війська, Покійний тікає з родиною через Словаччину та Австрію до Німеччини. Тут працює лікарем зразу в таборах УНРРА, а опісля ІРО. Завдяки старанням своєї сестри та шваґра Візнюрів дістається до Едмонтону, де працює в державному Шпиталі як хірурґ. Та вже в грудні 1954 р. недуга пістряка-рака підкошує його здоров'я, а в березні 1955 р. відходить він на58-ому році життя до вічности.

Заупокійну панахиду відслужили вечером 30 березня в каплиці похоронного заведення Парк Меморіял Вcч. оо. д-р М. Сопуляк, В. Чопей, та Д. Грещук. Співав хор Дніпро під управою п. Р. Солтикевича. Похоронні обряди в катедральній церкві св. Йосафата в Едмонтоні відслужили 31 березня Вcч. оо. д-р М. Сопуляк, В. Стефанів та Я. Федуник Вcч. о. Федуник попрощав теж Покійного від Родини та Приятелів Покійного, що численно прибули були й на Панахиду і на похорон віддати останню прислугу Покійному. Потому приятелі Покійного-лікарі зложили домовину Покійного тимчасово в мавзолеї. Колись вона буде перенесена на український цвинтар в Едмонтоні.

Покійний, хоч був перетяжений своєю фаховою працею, завжди цікавився громадсько-суспільними справами та мріяв про поворот в Україну, якій хотів посвятити всі свої сили та знання. Цею любов'ю до України жив він до останку. Останні його слова до дочки Марії були проханням перевезти його домовину, як Україна буде вільною, в рідне село та зложити його тлінні останки на вільній українській землі.

Свою страшну та важку хворобу переносив по геройськи, ніколи не нарікав, поробив всі приготування до похорону та поєднаний з Богом відійшов з цього світу.

Залишив Дружину Антоніну й дочку Марію, що піклувалися ним під час його важкої хвороби.

Полишив теж в сумі та жалобі численних приятелів, що в особі Покійного втратили шляхетну людину та відданого українського Патріота, що ніколи не вагався для загальної справи наразити своє особисте щастя та своє життя.

Хай канадійська земля буде йому пером!

З театру

КОМЕДІЯ ДЛЯ ЛЕГКОЇ РОЗВАГИ

Група кол. акторів Львівського Театру під фірмою „Українського Театру у Филадельфії" виставила в неділю, 15 травня ц.р. комедію на три тії О. Шварца і Г. Ленбаха п.н. „Блакитний Генрих" в перекладі Миколи Понеділка. Ця стара, сьогодні на перший погляд безпретенсійна комедія, задумана була, як сатира на аристократію. Що більше, автори — намагаючись прославити новий міщанський побут доби позитивізму — просто викпили старі аристократичні примхи не тільки в нащадках тієї аристократії графа фон Рабенклав, якого зобразили оголеним із всяких засад моралі циніком, але теж і в новобагацького Боленбаха, якому заімпонували аристократичні маніри.

П'єса написана за зразком клясичної побутової комедії, багата не лише комічними персонажами, але й богатьома комічними ситуаціями. Саме ці комічні вальори, а не сама сатира, яка сьогодні неактуальна і тому позбавлена своєї сили, порішили про виставлення її на нашій сцені. Режисер Володимир Шашаровський хотів дати легку розвагу для широкої публіки. Зрештою комедія ця має вже свою довгу історію на сценах різнородних театрів.

Вистава була запляньована в реалістичній постанові, хоч саме з уваги на відсталість п'єси та й для викликання більших комічних ефектів треба було застосувати ґротеску. Режисер намагався вивести викінчені персонажі і це йому у великій мірі вдалось.

Передусім знаменитий тип створила відома наша артистка Марія Степова - Карп'як. Вона грала ролю переемансипованої старої діви, такої властивої добі позитивізму, і грала її з великим вкладом акторської рутини і застосуванням широкого діяпазону акторського знання. Її патос був вміло використаний для повного комічного ефекту.

Головну ролю виконував Володимир Шашаровський. Він, може, дещо замлявий, бо граф Рабенклав за зарисовкою авторів комедії — не добродушний упавший магнат, але хитрий і безпощадний деспот, який в поході до наміреної цілі не вагається торгувати своєю власною донькою.

Знаменитий комічний персонаж створив Ярослав Пінот-Рудакевич в ролі Воленбаха. Це була справжня комічна фіґура, така відома з різних побутових комедій, що зображує підстаркуватого жениха з усіма його прикметами дивака-недотепи.

Багато з гри мав Володимир Карп'як. Він — це єдина позитивна, чи радше „позитивістична" постать у п'єсі і — за бажанням авторів — герой цієї п'єси. Карп'як надзвичайно підходив для цієї ролі. Він вмів відтворювати елеґантних сальонових коханців. В цьому випадку він ще прегарно вложився у всі комічні ситуації, не відходячи від запляньованої зарисовки персонажу. Євген Левицький у ролі приборкувача звірів Шперлінґа вніс багато життя на сцену. Повна безпосереднього гумору, що примушував до глибини сміятись, була сцена із пропонуванням подружжя, де свою акторською грою заблистіли побіч Левицького, Карп'як і Рудакевич.

В побічних ролях М. Колиняк відтворювала дочку Рабенклава Олімпію, вносячи на сцену багато молодечої зовнішньої безпосередности, Мирослав Солтис добре грав ролю камердинера, Юлія Шашаровська виконувала ролю племінниці Боленбаха, а О. Рудакевич господині.

Самий переклад поправний, хоч деякі німецькі назви потребують українських відповідників. „Альте шахтель" не можна залишити в перекладі просто „старою коробкою"; вже радше треба назвати „старе опудало". Теж і „нуснакер" в українському побуті невідомий і тому треба було підобрати для окреслення старого пережитого мужчини якийсь інший пікантний вислів.

Архаїчність комедії не здобула їй стільки відгомону у публіки, скільки в ній справді було колись заряджено комізму. Але публіка бавилась, беручи виставу, як легку, нехай спрощену і безпретенсійну нагоду для розваги.

(от)

Звільнили мільйон доз вакцини д-ра Солка

Вашинґтон. — Уряд Публічного Здоров'я звільнив мільйон доз вакцини д-ра Солка, і вона буде розділена для щеплення дітей в тих стейтах, де цього найбільше потрібно. Цю вакцину випродукувала компанія „Ілай-Ліллі", і її вистачить для нащеплення одного мільйона дітей. Цю вакцину контрольовано новими способами, згідно з програмою Технічного Дорадчого Комітету, який існує при генеральному лікареві ЗДА. Всю вакцину, яка була давніше випродукована, ще раз контролювали згідно з новими засадами. Вакцина фабрики „Ілай Ліллі" не була досі контрольована, і її контролювали перший раз на основі нових приписів. Ця нова вакцина призначена для Крайової Фундації для поборювання дитячого паралічу, яка її розділює між стейти, де має відбуватися щеплення дітей першої і другої кляс народної школи.

● Науковці домагаються, щоб Уряд Публічного Здоров'я вияснив, чому припинено продаж вакцини, випродуковано в „Каттер Лябораторіях". Ґенеральний лікар д-р Леонард Шілі заявив, що в одному випадку знайдено було в цій вакцині живого віруса. Але науковці хотіли б знати, як це могло статися, що в одній частині цієї вакцини були живі віруси, а в решті їх не було.

З наших буднів

ВІДКРИВАЄМО СЕЗОН НА „СОЮЗІВЦІ"!

Каже мені один з вищих союзових батьків:

— Придумайте якийсь притягаючий „слоґан" для „Союзівки". Такий клич, щоб кожного електризував і брав за печінку.

Я переконаний, що всі геніяльніші винаходи зроблено передо мною і на мою долю небагацько осталося вигадувати. В таких випадках я завжди звертаю свої очі до т. зв. усної словесности, тобто до того, що народ взяв та й видумав. Пригадую, в старому краю казали: „Хто куди, а я до Параски". От, я, з вашого дозволу, Параску викидаю, ставлю на її місце „Союзівку", і маєте готовий клич:

„Хто куди — а я на „Союзівку!"

Кінець-кінцем можна б тую Параску залишити в тексті; тоді вийшла б трохи інакша комбінація: „Хто куди, а я до Параски — на Союзівку!"

А в минулому році була одна Параска... З стейту Огайо. Обіцяла, що прийде й цього літа.

Чую — народ страшенно зацікавлений перемінами на Союзівці. Справді, деякі зміни заіснували. Є новий менаджер, придбано нові будинки, відновлено і „завтоматизовано" басейн, а коло нього ще вродилося мале басейнятко, є всякі прекрасні кломби, полянки, альтанки і тим подібні несподіванки.

Та найгарівніша на „Союзівці" сама мати-природа, зокрема долішня партія Оселі, що подобає тепер на блакитний сад, — як сказав один закоханий поет з Ню Йорку. Взагалі „Союзівка" найкраща ранньою весною і пізньою осінню, саме тоді, коли немає в ній гостей...

І найважливіше те, що „Союзівка",... „шматок України на американській землі", як постигно висловився п. Дмитро Галичин, або така собі маленька, українська держава, — має вже свою столицю!

Новопридбана вілля „Київ", де доживала своїх літ покійна пані Фордиха, це дуже шикарний, справді панський будиночок і на нього спеціяльно „гострить зуби" наш мистецький світ. Знаю, що містер Еко з Дітройту вибрав собі її на свою вакаційну резиденцію, а до нього напевно пришлюсує вся нюйоркська малярія.

Трохи мені не до вподоби передмістя „Києва"... Проти „Дарниці" я нічого не маю, але мої київські приятелі кажуть, що дільниця „Липки" мала в Золотоверхому доволі сумнівну славу... Можна б їх прирівняти до львівського Замарстинова, а в найкращому випадку до Знесіння. Не ліпше було назвати цей будиночок „Подолом"? (назва походить від ред. Подоляка). Та й Шевченко колись писав:

„У Києві, на Подолі,
козаки гуляють"...

Що ж... Немає „Подолу" — прийдеться загуляти у „Веселці", традиційним звичаєм. А в тих „Липках" я готов замешкати, з другим Миколою, якби пан менаджер сильно нас запрошував та й відповідно „погаргував" за кімнату...

Ікер.

Управа та Рада Директорів Корпорації Черче

Зі сумом повідомляють, що в дні 6-го червня 1955 р., в Трентоні, Н. Дж., у 61-му році життя упокоївся в Бозі бл. п.

СТЕПАН БОВАНКО

співосновник і віцепрезидент оселі Черче.

ПАНАХИДА відправиться в п'ятницю, дня 10-го червня, о год. 8-ій вечором в похороннім заведенні Кошика, при вул. 981 С. Брод, в Трентоні.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ почнуться о год. 10-ій в суботу, дня 11-го червня в тім самім похороннім заведенні і в церкві св. Посафата при Дуц Еве.

На ці сумні обряди проситься всіх Приятелів, Знайомих і Уділовців.

. Читайте „Свободу"!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ГЕМПСТЕД, Н. Й. — Відділ 327 Т-во Запорозька Січ, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. червня. З огляду на це, що на зборах будуть роздавані чеки членської дивіденди, звіт нашого делеґата з Шостого Конґресу УККА, як і інші важливі громадські і товариські справи — проситься всіх членів прибути на ті збори. Пригадується повирівнювати всі вплати по кінець червня з огляду на піврічну контролю. — А. Копистянський, фін. секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Т-ва ім. св. Стефана Відд. 221 відбудуться в неділю, 12-го червня, о год. 12:30 попол., в залі Дому Відділів УНС. Просимо всіх членів прийти на збори, де буде звіт делеґата з Конвенції УККА та багато важних справ. — Ф. Василівський, пр.; Шіпікула, фін. секр.; Михайлевич, кас.; Коцелко, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Клюб Поступовий Відд. 70 повідомляє, що збори відбудуться в середу, 15 червня о год. 7-ій веч., в УНДомі 181 Fleet St. Просимо всіх членів прийти і забрати свої дивіденди а також просимо платити вкладку щомісяця. — І. Потуляк, пр.; П. Костик, секр.

ДЖЕЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Клюб Поступовий. Відд. 70. повідомляє, що збори відбудуться в середу, 15-го червня, о год. 7-ій, в У. Н. Домі, 181 Freet St. Просимо всіх членів прийти і забрати свої дивіденди, а також проситься платити вкладки щомісяця. — І. Патуляк, предс.; П. Костик, секр.

Посмертна Згадка

НИКОЛАЙ ПОТОЧНЯК, довголітній член 162 Відд. УНСоюзу в Скрентон, Па., помер 21 травня 1955 р. Покійний родився в селі Брижава, пов. Добромиль, в Західній Україні. Полишив горем прибиту дружину Катерину, двох синів, одну доньку і 4 внуків. Похорон відбувся з української баптистської церкви при великім здвизі Рідні, Приятелів, Знайомих і Членів. — В. И. П.!

І. Васильків, секр.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Членство в Українському Народному Союзі — це ваш національний обов'язок і особистий інтерес! Вступайте в члени У. Н. Союзу!

Купуйте в Підприємствах, що оголошуються в „Свободі"!